

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
2055765

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 16 maart 2017
Onderwerp Geannoteerde agenda JBZ-Raad 27 en 28 maart 2017

Hierbij bieden wij u, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 27 en 28 maart 2017 in Brussel aan.

Voorts brengt het kabinet in het kader van een goede informatievoorziening graag de volgende zaken onder uw aandacht.

Visumbeleid

De herziening van het opschortingsmechanisme treedt op 28 maart a.s. in werking.¹ Met dit instrument wordt het bestaande opschortingsmechanisme aangescherpt. Zo wordt het voor de lidstaten gemakkelijker om omstandigheden te melden die tot opschorting van visumvrijdom kunnen leiden, en krijgt de Commissie de mogelijkheid op eigen initiatief het mechanisme te activeren. De gronden voor het invoeren van de noodrem zijn uitgebreid met onder meer verminderde medewerking aan terugkeer, een wezenlijke toename van het percentage afgewezen overnameverzoeken en een substantiële toename van het risico voor de openbare orde of binnenlandse veiligheid van de lidstaten, en de opschorting kan sneller van kracht worden. Het kabinet was actief pleitbezorger van een aanscherping van het opschortingsmechanisme, dat ingezet moet kunnen worden in situaties waarin misbruik van visumvrijstelling aan de orde is.

Ook visumliberalisatie met Georgië treedt in werking met ingang van 28 maart a.s. Het visumliberalisatietraject met Georgië was al afgerond, maar de inwerkingtreding van visumvrijdom was gekoppeld aan het herziene opschortingsmechanisme. Voor veel lidstaten was een versterkt opschortingsmechanisme nodig om in te kunnen stemmen met visumliberalisatie.

Het visumliberalisatietraject met Oekraïne bevindt zich momenteel in de onderhandelingsfase tussen de Raad en het Europees Parlement. Deze fase kan eveneens pas starten nadat akkoord was bereikt over het opschortingsmechanisme.

¹ Publicatieblad EU L61 d.d. 8 maart 2017.

Zowel de Raad als het Europees Parlement hadden hieromtrent al een standpunt bereikt. Het Maltees voorzitterschap heeft begin maart een akkoord bereikt met het Europees Parlement. Dit akkoord zal nu nog moeten worden bekrachtigd door beide instellingen. Oekraïne voldoet aan de voorwaarden voor visumliberalisatie. Beoogd wordt het onderhandelingstraject in mei af te ronden.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Datum
17 maart 2017

Ons kenmerk
2055765

Voor wat betreft de kwestie rond reciprociteit op visumgebied geldt dat het Europees Parlement, middels een niet-bindende resolutie die op 2 maart jl. werd aangenomen, de Commissie heeft opgeroepen actie te ondernemen ten aanzien van landen die nog een visumplicht hanteren voor één of meerdere EU-lidstaten. Dit raakt met name de Verenigde Staten. De Verenigde Staten hanteert een visumplicht voor vijf lidstaten en op basis van de afspraken ligt er voor de Commissie de bevoegdheid om met een gedelegeerde handeling te komen voor het tijdelijk opschorten van visumvrijstelling voor reizigers die vanuit de Verenigde Staten naar de Europese Unie komen, conform het reciprociteitsbeginsel. De Commissie beraadt zich op een standpunt en publiceert naar verwachting in juni een rapport.

Op 7 maart 2017 deed het Europees Hof van Justitie uitspraak in de zaak C-638/16 PPU. In de zaak stond centraal de vraag of uit Europese regels de plicht voortvloeide voor lidstaten om een humanitair visum te verstrekken met het oog op het doen van een asielaanvraag in de lidstaat. Verschillende lidstaten – waaronder Nederland – hebben in de procedure voor het Hof aangegeven dat de Visumcode alleen ziet op kort verblijf. Op basis van artikel 25 Visumcode kan van bepaalde inreisvoorwaarden worden afgezien, maar niet van de verplichting binnen 90 dagen het grondgebied van Schengen te verlaten. Het Hof oordeelde dat lidstaten niet verplicht zijn om een humanitair visum af te geven aan personen die zich naar het grondgebied van de lidstaat wensen te begeven met de bedoeling asiel aan te vragen, maar dat het lidstaten vrij staat dit te doen op grond van nationaal recht. Dit sluit aan bij het kabinetsstandpunt onder andere op het terrein van opvang in de regio, zoals uiteengezet in de kabinetsbrief over de Europese migratieproblematiek van 8 september 2015.²

Vijfde voortgangsverslag EU-Turkije Verklaring van 18 maart 2016

Op 2 maart jl. heeft de Commissie het vijfde voortgangsverslag gepubliceerd over de uitvoering van de EU-Turkije Verklaring van 18 maart 2016.³ Uit het voortgangsverslag blijkt dat nog altijd resultaten worden geboekt, onder lastige omstandigheden.

Het gemiddelde aantal aankomsten per dag is verder gedaald. Volgens de Commissie is dit aantal nu beperkt tot circa 50, terwijl dat ruim een jaar geleden nog circa 1.700 betrof. Het aantal verdrinkingen, hoewel met 70 sinds de inwerkingtreding van de Verklaring nog veel te hoog, is wat de Commissie betreft vele malen lager dan het aantal verdrinkingen voor het inwerkingtreden van de Verklaring.

Van de Griekse eilanden vindt nog altijd terugkeer plaats na een zorgvuldige en afgewogen procedure. Na aankomst in Turkije, worden migranten in de gelegenheid gesteld om een beschermingsaanvraag in Turkije te doen. De Commissie stelt vast

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2015–2016, 21 501-04, nr. 175.

³ COM (2017) 204 final

dat ook de interesse en bereidheid van migranten om vrijwillig terug te keren naar hun landen van herkomst verder toeneemt. Zij worden daarin ondersteund door IOM. Sinds het laatste voortgangsverslag zijn ongeveer 955 Syrische vluchtelingen vanuit Turkije op een veilige en legale wijze naar verschillende lidstaten hervestigd. Zoals verschillende malen met uw Kamer gedeeld, loopt Nederland hiermee voorop. Volgens de Commissie verloopt het proces van hervestiging nu op een stabiel en regelmatig niveau.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Datum
17 maart 2017

Ons kenmerk
2055765

Om de situatie op de Griekse eilanden en de procedures in Griekenland verder te verbeteren wordt een gezamenlijk Actieprogramma uitgevoerd. Het kabinet deelt de mening van de Commissie dat de onvoorwaardelijke steun en betrokkenheid van alle lidstaten bij de uitvoering van dit Actieprogramma onontbeerlijk is. Dit geldt in het bijzonder voor het aanbieden van de benodigde experts. Hoewel EASO nu zelf ook stappen heeft gezet om het aantal medewerkers te vergroten, mogen de lidstaten niet achterover leunen. Samen met Malta en Slowakije, blijft Nederland als onderdeel van het trio-voorzitterschap, hier ook op hameren. Korthedshalve verwijst het kabinet naar de meest recente beantwoording van Kamervragen hierover.⁴

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

K.H.D.M. Dijkhoff

⁴ Tweede Kamer, Vergaderjaar 2016-2017, Aangangsel van de Handelingen, nr. 999 (ontvangen 23 januari) en nr. 1345 (ontvangen 7 maart 2017)